

Jesu sju ord från korset

Predikan i Korskyrkan, Borås, Långfredagen 2007, av Micael Nilsson

Vi har vandrat genom skärtorsdagens och långfredagens händelseförlopp. Vi har varit vid nattvardsbordet; vi har mött Petrus som svek och förnekade sin Frälsare när hotet från omgivningen och trycket från motståndarna blev för stort för ett sviktande mod, och vi har nu kommit fram till korset. Vandringen upp mot korset är en vandring in mot centrum. In mot centrum och in mot kärnan av den kristna tron.

Aposteln Paulus skriver, Gal 6:14: "...jag vill aldrig någonsin berömma mig av annat än vår herre Jesu Kristi kors, genom vilket världen är korsfäst och död för mig och jag för världen." Varför skrev han så? För att Paulus också hade varit vid korset - och vid korset insett att han inget annat hade att gripa tag i, att sätta sin förhoppning till och att bygga sitt liv på än det som Jesu kors representerar.

När man skalar en lök börjar man med de yttre lagren och går inåt. Vad händer om man gör samma sak med den kristna tron? Om man skalar av lager för lager, och arbetar sig in mot centrum. Om man skalar av alla mänskliga konstruktioner och tillägg. Om man skalar av alla extra påfund: om kristna människor kallar sig baptister, pingstvännen, lutheraner eller katoliker. Om man skalar bort kyrkobyggnader, ärvda traditioner och gudstjänstformer. Om man tillslut arbetar sig in i det allra innersta av den kristna tron, vad finns då där?

Och svaret är detta: Allra längst in i den kristna tron står ett kors. Detta är ett mysterium. Men det är inte en gåta att knäcka. Det är ett liv att lära känna.

Nu har vi alltså kommit till korset. Nu närmar vi oss mysteriet. Vi går så nära vi kan. Så nära att vi inte bara ser. Så nära att vi också kan höra. Så nära att vi kan höra orden från korset. För vid några tillfällen bryter mannen på korset tystnaden. Vid några tillfällen i sin dödskamp talar Jesus till Gud och till de människor som står nedanför korset. Bibeln dokumenterar inte mindre än sju sådana tillfällen. Jesu sju ord från korset.

Sju ord som hjälper oss att förstå. Sju bildtexter som hjälper betraktaren att närma sig det obegripliga.

Nu lyssnar vi. Nu lyssnar vi noga, till ett av dessa ord i taget. Och just i den ordning de uttalas.

JESU FÖRSTA ORD

Luk 23:34: "Jesus sade: `Fader, förlåt dem, de vet inte vad de gör.'" Hans första ord handlar om förlåtelse. Vi har kommit till förlåtelsens plats. Vid korset finns förlåtelse. Där, och ingen annanstans.

- Förlåt dem. Vem, eller vilka, är det egentligen Jesus ber för? Är det för de romerska soldaterna, bödlarna som torterat honom och som nu naglat honom vid korset? Ber han för dem som smädat honom och satt en törnekrona på hans huvud? Ber han för romerska soldater som formats av soldatdisciplinen och krigets grymheter?

Eller tänker han på Pilatus? Den romerska landshövdingen som fegt skylt på andra. Denne enfaldige stackare, en människa av kött och blod, som Jesus mött tidigare under dagen och som tillslut fällt domen över honom. Pilatus, en dödlig, som suttit där på sin tron och skrävlat inför Jesus om den makt han hade. Var det honom Jesus tänkte på i sin bön om förlåtelse?

Eller var det de judiska ledarna, prästerna och de skritflärda som nu stod nedanför korset och ropade ut sin avsky. De som borde ha vetat bättre. De som borde ha förstått. De som läste alla skrifterna utan att förstå att dessa skrifter handlade om mannen på korset.

Johannes skriver om Jesus: - Han kom till det som var hans, men hans egna tog inte emot honom.

Eller tänker Jesus rent av på sina lärjungar som lovat att dö för honom. Men nu har de flesta flytt och deras ledare t.o.m. förnekat sin mästare.

Tänker Jesus på Nikodemos och Josef som efter hans död skulle ta hand om hans kropp, dessa fina män, men lärjungar i hemlighet i rädsla för vad andra skulle tänka. Nikodemos och Josef som skulle ta hand om Jesu kropp men som nu inte hade något mod att försöka förhindra hans död.

Evangelisten Markus skriver det så kort: - De korsfäste Jesus. Men vilka var det som korsfäste honom?

Detta är Bibelns svar, Rom 5:8: "Men Gud bevisar sin kärlek till oss genom att Kristus dog för oss medan vi ännu var syndare."

Vi korsfäste honom. Alla vi som genom våra synder och i våra hårda hjärtan vänt oss bort från honom i lika hög grad som Adam och Eva i Lustgården eller Petrus på stengården eller vilken annan människa som helst.

Jesus bad för oss. För romerska soldater, judiska ledare, kristna lärjungar, för dem som tror men inte vågar bekänna och för alla dem som inte hört än. Jesus ber för världen. – Fader förlåt dem. För utan förlåtelse är världen förlorad.

Och nu har vi kommit till förlåtelsens plats.

Här dröjer vi. Vi dröjer vid förlåtelsen plats.

Kanske vill du tala med Gud om sådant som tynger, plågar, underminerar och stjälar din frimodighet. Kanske vill du bekänna din synd och ta emot förlåtelse.

Se dig omkring. Det finns många sopsäckar vid korsets fot. Många har varit där före dig. Lämnat skräp och elände och gått befriade vidare. Nu kan du göra detsamma.

JESU ANDRA ORD

Luk 23:43: "Sannerligen, redan i dag skall du vara med mig i paradiset." Dessa ord är riktade till en brottsling. Brottslingen dör på ett kors vid Jesu sida. Han är inget helgon. Hans liv är inte vackert. Nu har han vänt sig till Jesus med en enkel bön: - Jesus tänk på mig när du kommer med ditt rike. Och Jesus har svarat: "Sannerligen, redan i dag skall du vara med mig i paradiset." Det andra ordet från korset visar hur man blir räddad.

Och aldrig någonsin blir det tydligare än här, vid korset. Frälsningen är både svår och enkel.

Om du ser på Jesus ser du hur svår den är och hur mycket den kostar.

Om du lyssnar till rövarens bön hör du hur enkel den är. Så enkel att vem som helst kan ta emot den.

Lögnens fader säger att det är svårt att bli frälst. Det är så mycket du måste göra. Det är så mycket du måste bli. Men vid korset förstår vi att ingen är längre bort från frälsningen än en enkel bön. För rövaren blev inte frälst för att han var en så bra man. Nej, rövaren blev frälst för att han bad till Frälsaren om frälsning.

Nu står vi nedanför korset. Vem som helst kan be sin bön: – Jesus tänk också på mig.

JESU TREDJE ORD

Joh 19:26-27: "När Jesus såg sin mor och bredvid henne den lärjunge som han älskade sade han till sin mor: 'Kvinna, där är din son.' Sedan sade han till lärjungen: 'Där är din mor.'"

Jesu tredje ord handlar om relationer. Vid korset länkar Gud samman människor på ett nytt sätt. Korset omdefinierar våra relationer. Bibeln säger att där är inte längre jude eller grek, man eller kvinna, fri eller träl. Där är alla ett. Där blir två människor som aldrig förr träffat varandra syskon. Där blir fiender vänner. Där blir människor från olika generationer och länder ett folk.

Vi står nedanför korset. Vi står där tillsammans. Omkring korset skapar Gud en ny slags gemenskap

JESU FJÄRDE ORD

Matt 27:46: "Vid nionde timmen ropade Jesus med hög röst: `Eli, Eli, lema sabachtani?' (vilket betyder: Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?).

Vi hör orden. Men kommer vi någonsin att förstå dem? Tidigare, inför sin prövning, hade Jesus sagt, Joh 16:32: "Den stund kommer, den är redan inne, då ni skall skingras, var och en åt sitt håll, och lämna mig ensam. Men jag är inte ensam, eftersom Fadern är med mig."

Dessa fantastiska ord är inte bara mästartens utan också lärjungens. "Jag är inte ensam, eftersom Fadern är med mig." Alltså är vår ensamhet för alltid bruten.

Men detta är alltså priset.

Vår ensamhet bröts för att Jesus tog den på sig. På korset genomlever Jesus det yttersta lidandet, att vara skild från Gud. Själva definitionen av helvetet.

Vi hör orden. Men ska vi någonsin förstå dem.

Paulus, vid vår sida, försöker förklara, och viskar tyst i våra öron, 2 Kor 5:21: "Han som inte visste vad synd var, honom gjorde Gud till ett med synden för vår skull, för att vi genom honom skulle bli till ett med Guds rättfärdighet."

Vi hör orden. Men vem kan förstå alla djup i sådana ord?

JESU FEMTE ORD

Joh 19:28: "Jag är törstig."

Jesus sa, Joh 7:38: "Den som tror på mig, ur hans inre skall flyta strömmar av levande vatten..."

Nu säger Jesus: - Jag törstar.

Jesu lidande är fysiskt, påtagligt och verkligt. Han har genomgått den romerska tortyren, burit sitt kors längst lidandets väg, och nu hänger han naglad vid korset under den stekande solen. Frälsaren provas till det yttersta.

Vi undrar varför? Är detta nödvändigt? Hebreerbrevets författare svarar, Hebr 2:18: "Eftersom han själv har prövats och lidit kan han hjälpa dem som provas."

JESU SJÄTTE ORD

Joh 19:30: "När Jesus hade fått det sura vinet sade han: `Det är fullbordat.'"

Rösten är trött och matt. Jesus är djupt prövad. Men han säger inte: - Det är slut. Han säger det motsatta. - Det är fullbordat.

Detta måste vara historiens tre viktigaste ord.

Detta är en proklamation av Jesu seger. I dessa ord ligger frälsningen, hoppet och framtiden. Liksom det millimeterstora fröet gömmer ett helt träd med rotsystem, stam och bark, bladverk och trädkrona, rymmer dessa tre ord evigheten.

Med helt andra ord säger aposteln Paulus detsamma, Kol 2:15: "Han avväpnade härskarna och makterna och utsatte dem för allas förakt, när han triumferade över dem genom Kristus."

Vad livet än ger och tar ska ingen någonsin kunna ta ifrån dig dessa ord: - Det är fullbordat.

JESU SJUNDE ORD

Luk 23:46: "Fader, i dina händer lämnar jag min ande."

Jesu sista ord blir ett citat ur Skriften. Ps 31:5 låter i vår översättning: "Jag överlämnar mig i dina händer. Du befriar mig, Herre, du sanne Gud."

Detta var den vanliga barnabönen i Israel. Detta var nog de ord Maria lärt Jesus att be i slutet av varje dag. Nu fullbordar de hans liv.

Detta är ord att leva med och ord att dö på.

Bengt Pleijel skriver i en fin liten kommentar: "Detta sker vid nionde timmen, kl 3. Då

förkunnar basunstöterna från templet att tiden är inne för aftonoffret. Varje from jude ber då sin aftonbön och den består av Psaltarpsalmen 31. Det var den psalmen som Jesus nu bad. Jesus hade säkert lärt sig den som liten i Nasaret. Nu ber Jesus från korset sin sista aftonbön tillsammans med alla fromma. Jesus har slutfört sin livsgärning. Dagsverket är slut. Hans sista dag är slut. Och när Jesus bett sin sista aftonbön, slutar han att andas. ”

Det är inte många ord vi skulle säga att de håller att leva på. Ännu färre ord håller att dö med. Men detta är sådana ord. Ord om att lägga hela sitt liv med all sin tyngd i Guds händer.

Vi har varit vid korset, förlåtelsens och hoppets plats.

Nu ser jag upp mot korset, och upp mot den korsfäste.

Jag ser hans sargade kropp, hans blodiga fötter och hans genomborrade händer. Hans händer. Och då vill också jag be: ”i dina händer lämnar jag min ande.”